

Årsplan 2020/2021

Espira Århaug barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	4
Barns medvirkning	9
Samarbeid med foreldrene	10
Overganger	11
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	12
Barnehagens fagområder	16
Vedlegg	18

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Århaug ligger på Kolnes, på fastlandssiden i Karmøy kommune. Vi har plass til ca 90 barn, fordelt på 4 avdelinger. De aller minste barna har et trygt og godt uteområde som er skjermet fra det store uteområde på fremsiden av barnehagen. Barnehagen har egen grillhytte der vi gjerne lager bål og tilbereder mat. Vi har mange flotte lekeapparater som byr på god motorisk lek og utfordring. Vi har et stort uteområde med egen skog, og vi har flotte turområder nær barnehagen som vi benytter oss av. Barnehagen tilbyr fullkost og har egen kokk som sammen med barna tilbereder sunn og varm lunsj/middag til alle 4 dager i uken. En dag i uken har hun kostholdgruppe sammen med skolespirene våre. Vi har ekstra fokus på språk og realfag

Faktaboks

- Åpningstid 06.30-17.00
- Åpent 12 mnd i året
- Oppholdstid 40-100%
- Egen avdeling for førskolebarna
- Fullkosttilbud
- Foreldreundersøkelse med score på 4,68/5
- SOS-barnebyer
- Forskerfabrikken
- Egen skog på barnehagens uteområde
- Gratis bleier og våtservietter
- Facebookside; [Espira Århaug barnehage](#)

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Vi synliggjør de ulike kulturene som er representert i barnegruppen
- Vi dokumenterer på avdelings vegger med alle de språk som er representert i barnegruppen.
- Gutter og jenter har de samme forutsetninger og valg i barnehagen, uavhengig av kjønn.
- Vi gjennomfører møter med barna der de blir enige om aktiviteter på avdelingen.
- Vi viser respekt for hverandres ulikheter.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Vi har nulltoleranse for mobbing, og vi samtaler med barna om vennskap.
- Vi bruker plansjer med bilder og undrende spørsmål, samt rollespill, slik at barna kan sette seg inn i ulike sosiale situasjoner.
- Personalet er godt kjent med meldeplikten, og vi har jevnlig fokus på at vi skal ha rett kunnskap og rutiner på plass i forhold til omsorgssvikt og overgrep.
- Vi samarbeider med kommunens PPT ved behov.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barns behov for omsorg:

- Stellesituasjonen og hvile skal være en god opplevelse, og være preget av trygghet og god tid.
- Vi har rom for alle følelser, ikke bare «de gode», og vi hjelper barna med å sette ord på de ulike følelsene sine.
- Samlinger er en arena med fokus på fellesskapet, og det å vise omsorg for hverandre.
- Alle ansatte skal følge opp regler og rammer for lek, slik at barna har det trygt i barnehagen.
- Måltidene i barnehagen skal være preget av trivsel og gode samtaler.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Vi skal være aktive voksne som er tilstede på gulvet med barna i leken.
- Vi skal være støttespillere for barna som strever med å komme inn i lek med andre.
- Vi skal sørge for at barnegruppene får felles erfaringer gjennom temaarbeid, som igjen inspirerer til felles lek.
- De voksne fordeler seg godt på uteområdet, og er aktive med observasjon og deltagelse.
- Vi deler inn i tydelige lekesoner, og kombinerer ulike lekematerialer som legger til rette for kreativitet og inspirerer til lek.
- De voksne deltar i leken, og tilfører gjerne spennende materialer.
- Vi legger til rette for at leken har stor plass i barnehagehverdagen.

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Vi skal ha et inkluderende fellesskap i barnehagen, der det er plass til ulike behov.
- Vi skal være interessert i det barna har å fortelle, og stille gode spørsmål.
- Vi er aktive voksne, og støtter relasjoner mellom barna.
- Vi skal bidra til barnas utvikling av et godt og sunt selvilde.
- Vi skal hjelpe barna å se seg selv i en større sammenheng, og i et fellesskap.

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Gjennom barnehagens progresjonsplan sørger vi for at barna får et bredt og innholdsrikt tilbud i henhold til rammeplan for barnehagen.
- Vi skal sørge for å ta tak i barnas interesser og legge til rette for at læringen utvides.
- Vi skal gjennom observasjon og deltagelse legge til rette for barnas interesser i barnehagen fysiske miljø, både i form av leker og lekemiljø.
- Vi synliggjør barnas aktiviteter, erfaringer og læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.
- Vi har fokus på det pedagogiske miljøet, og tilrettelegger for at barna har et miljø som inspirerer og utfordrer nysgjerrighet og kreativitet.
- Vi utfordrer barnas tenkning, og stiller undrende og åpne spørsmål.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Vi har voksendeltakelse i barnas lek, og legger til rette for lekegrupper.
- Leken har stor plass i hverdagen, og vi har fokus på å dele barna inn i mindre lekegrupper gjennom barnehagehverdagen.
- Vi har rollespill i fredstid og gjør øvelser tilpasset enkeltbarn og barnegruppen.
- Vi drøfter sammen med barna og blir enige om hvilke regler som skal gjelde for vår barnehage.
- Vi holder et positivt fokus, og snakker mye mer om hva vi kan gjøre mer, enn hva som ikke er lov.
- Vi øver på ulike begreper for følelser, slik at barna bedre kan uttrykke hvordan de har det.
- Vi hjelper barna til gode strategier for å håndtere sterke følelser, og hjelper dem til å bli gode problemløsere og til å se hvordan ulike valg påvirker dem selv og andre.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser

- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Vi snakker om hva vi skal og hva vi har gjort, og bruker gjerne konkrete og bilder fra turer og opplevelser.
- Språk som er representert på avdelingen skal synliggjøres og berike hele barnegruppen.
- Vi bruker Snakkepakken, Grep om begreper og Dialogisk lesing som verktøy, både for hele barnegruppen på avdelingen, og i mindre språkgrupper.
- Vi leker med språket gjennom rim, regler, sang og fortellinger.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Vi arrangerer jevnlige barnemøter der barna får komme med innspill og forslag til avdelingens innhold i form av temaarbeid, sanger, lekemiljøer m.m.
- Vi samtaler med barna og gjør jevnlige observasjoner som vi tar med oss videre i planleggingen av aktiviteter.

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barnet kommer til barnehagen skal det ønskes velkommen med navn.
- Når barnet skal hjem fra barnehagen skal personalet støtte barnet i å fortelle noe fra dagen som har vært.
- Foreldre får tilbud om to foreldresamtaler i året.
- Vi har to foreldremøter pr år, der det ene møte er i juni for de helt nye som skal starte til nytt barnehageår.
- Solsikkefest og påskefrokost i regi av barnehagen
- Grøttest og sommerfest i regi av barnehagen FAU (foreldreutvalg).

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Vi har jevnlig personalmøter med hele personalet samlet.
- Vi har jevnlig avdelingsmøter i forkant av ny temaperiode for å sikre at vi ivaretar våre planer.
- Vi har aktiv bruk av barnehagens progresjonsplan for å sikre kontinuerlig arbeid med rammeplanens innhold.
- Vi har ukentlige møter for barnehagens lederteam (styrer og pedagogiske ledere).

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Vi arbeider systematisk med De Utrolige Årene og følger et toårig årshjul for å sikre kvalitet i barnehagens praksis. Vurdering av egen praksis er elementært i dette arbeidet.
- Alle avdelinger skal legge ut et minimum på 2 rapporter pr uke som skal vise noe om hva avdelingen har hatt av aktiviteter og annet innhold
- Alt temaarbeid skal ta utgangspunkt i en pedagogisk plan, samt evalueringsskjema i etterkant.

- Barnehagens progresjonsplan skal evalueres underveis gjennom hele barnehageåret.
- Alle pedagogiske ledere skal levere pedagogisk rapport for hver måned, som sier noe om hva de har hatt av pedagogisk innhold på avdelingen.
- Vi skal dette barnehageåret gjennomføre Vurdering Innenfra - Espira Blikk

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Gjennom observasjon skal vi sørge for at vi legger til rette for barnet/barna slik at alle får et likeverdig tilbud i barnegruppen.
- Personalet skal ha regelmessige samarbeidsmøter for å justere tilbudet etter behov.
- Tilretteleggingen skal skje i samarbeid med barnets foresatte.
- Barnehagen er kurset i De Utrolige Årene og vi benytter oss av utviklingsplan som har fokus på relasjonsbygging og positive strategier i arbeidet med tilrettelegging.

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

- Vi har utarbeidet en progresjonsplan for alle fagområder som vi arbeider etter gjennom hele barnehageåret for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.
- En hverdag preget av ro, omsorg og aktivitet ut fra utviklingsnivå.
- Voksne som er sensitive overfor barnas behov, og tolker hva barna trenger.
- Stort fokus på trygghet, relasjoner og tilknytning.
- Fokus på nonverbal og verbalt språk i hverdagsaktiviteter, lek og i mer tilrettelagte situasjoner.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

- Vi har utarbeidet en progresjonsplan for alle fagområder som vi arbeider etter gjennom hele barnehageåret for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.
- Jevnlige besøk gjennom våren på ny avdeling for barn som skal over på avdeling med «store» barn.
- En god tilvenningsprosess på ny avdeling sammen med en trygg voksen.
- Fokus på vennskap og inkludering.
- Turer i nærområdet, der barna i større grad enn tidligere får utforske nærmiljøet.
- Realfagsarbeid med forskerfabrikken
- Trygge barna på tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet.

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

- Vi har utarbeidet en egen progresjonsplan for alle fagområder som vi arbeider etter gjennom hele barnehageåret for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.
- Skolespira året skal skille seg fra de andre årene i barnehagen.
- Skolespirene drar på egne turer. De eldste barna har utviklet en bedre motorikk, og trenger større utfordringer enn de mindre barna.
- Aktivt bruk av Forskerfabrikken
- Skolespirene er samlet på samme avdeling gjennom hele barnehageåret
- Gjøre barna bedre rustet til skolestart blant annet ved å trene på å vente på tur, lytte til andre, trene på finmotorikken, blyantgrepet og kunne kjenne igjen navnet sitt.

- Skolespira skal få være barnehagebarn også det siste året i barnehagen, samtidig som vi gir de smakebiter av det som venter.
- Skolespira avslutter året med blant annet Espira lekene, Rønværtur, avslutning med roseseremoni og ikke minst overnatting i barnehagen.
- Miljøagenter, der de deltar på aktiviteter som bidrar til å ta vare på nærmiljøet og naturen

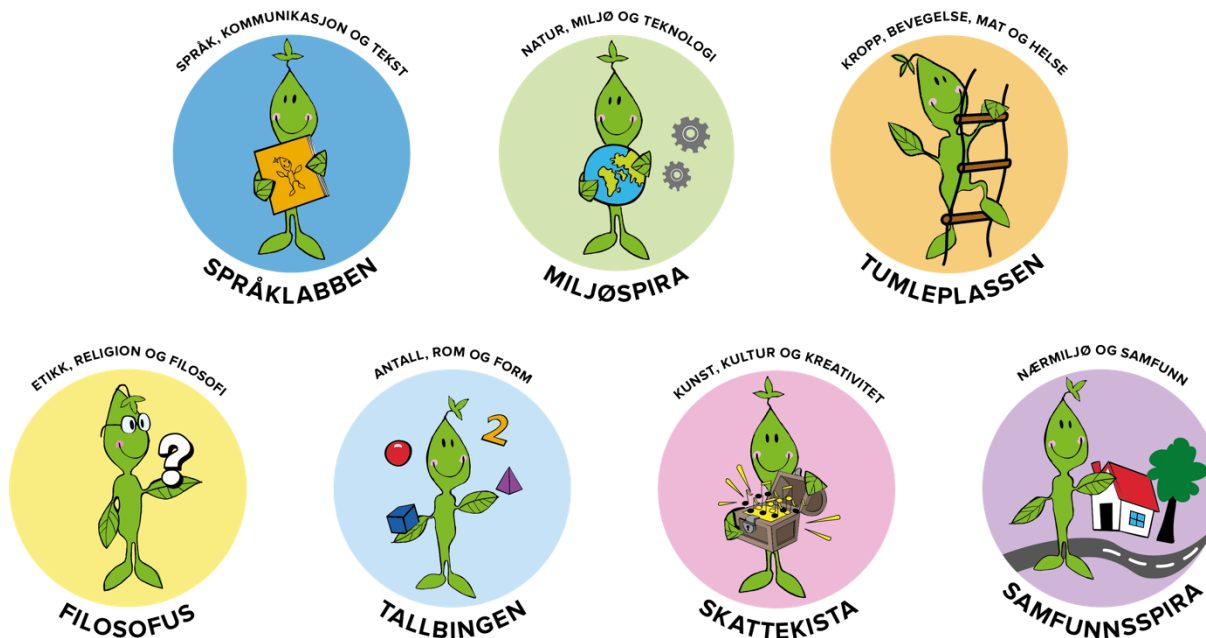

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

Barnehagens progresjonsplan sikrer arbeid innenfor alle Rammeplanens fagområder.

Avdelingene dokumenterer dette arbeidet gjennom barnehageåret.

Språk

- Vi har språklek og språkgrupper på alle avdelinger, med særlig fokus på flerspråklige.
- I samlingene våre har vi aktiviteter som legger til rette for språklig deltagelse fra barna.
- Alle avdelinger har en lesestrek med tilgjengelige bøker tilpasset barnas alder.
- Tall og bokstaver (alfabetet) skal være synlig på avdelingen.

Realfag

- Alle avdelinger har minst to aktiviteter i måneden knyttet til Forskerfabrikken.
- Aktivt og bevisst bruk av matematiske begreper i samhandlingen med barna.
- Sanger, rim og/eller regler i repertoaret med tall eller telling til enhver tid.

Bevegelse

- Vi har aktiviteter og sanger med bevegelse i avdelingens samlinger.
- Legge til rette for, og oppmuntre til grovmotoriske aktiviteter både inne og ute i barnehagen.
- Alle avdelinger skal gi barna opplevelser og erfaringer med tur i friluft utenfor barnehagens område.

De Utrolige Årene

DUÅ er et forebyggende program med mål om å styrke de ansattes kompetanse i forebygging og håndtering av atferdsproblemer, samt ulike proaktive læringstilnærminger. Dette gjøres gjennom å styrke barn-voksen relasjonen, bevisst bruk av positiv oppmerksomhet, ros og oppmuntring, samt positive ledelsesstrategier. Programmet tar også sikte på å styrke samarbeidet mellom barnehage og hjem. Barnehagen har utarbeidet et eget årshjul som går over to år for å sikre god praksis.

Gjennom DUÅ's barnehageprogram arbeider vi aktivt med:

- Positiv relasjonsbygging gjennom trygghet, forutsigbarhet, lek, omsorg, oppmuntring og ansvar.
- Proaktive tilnærminger som gode overganger, positive regler og tydelige beskjeder.
- Motivasjons- og mestringsperspektivet.
- Utviklingsplaner i tilretteleggingen.
- Sosial- og emosjonell kompetanse og problemløsningsstrategier.
- Godt foreldresamarbeid.

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

